

**HELSINGFORS
UNIVERSITETS
PLACERINGS-
RAPPORT 2020**

2020

HELSINGFORS UNIVERSITET

HELSINGFORS UNIVERSITETS PLACERINGS- RAPPORT 2020

Helsingfors universitet är Finlands största och äldsta universitet. Dessutom har universitetet klarat sig bäst bland de finländska universiteten i internationella universitetsrankningar. Helsingfors universitetskoncern förvaltar en egendom om cirka två miljarder euro, med rötter som sträcker sig till mitten av 1700-talet, om inte ännu längre bak i tiden. I denna rapport behandlas vår värdepappersportfölj, som i nuläget är värd över en halv miljard euro. Vårt mål är att stödja universitetets uppgifter ekonomiskt och att främja arbetet för samhället och den hållbara utvecklingen.

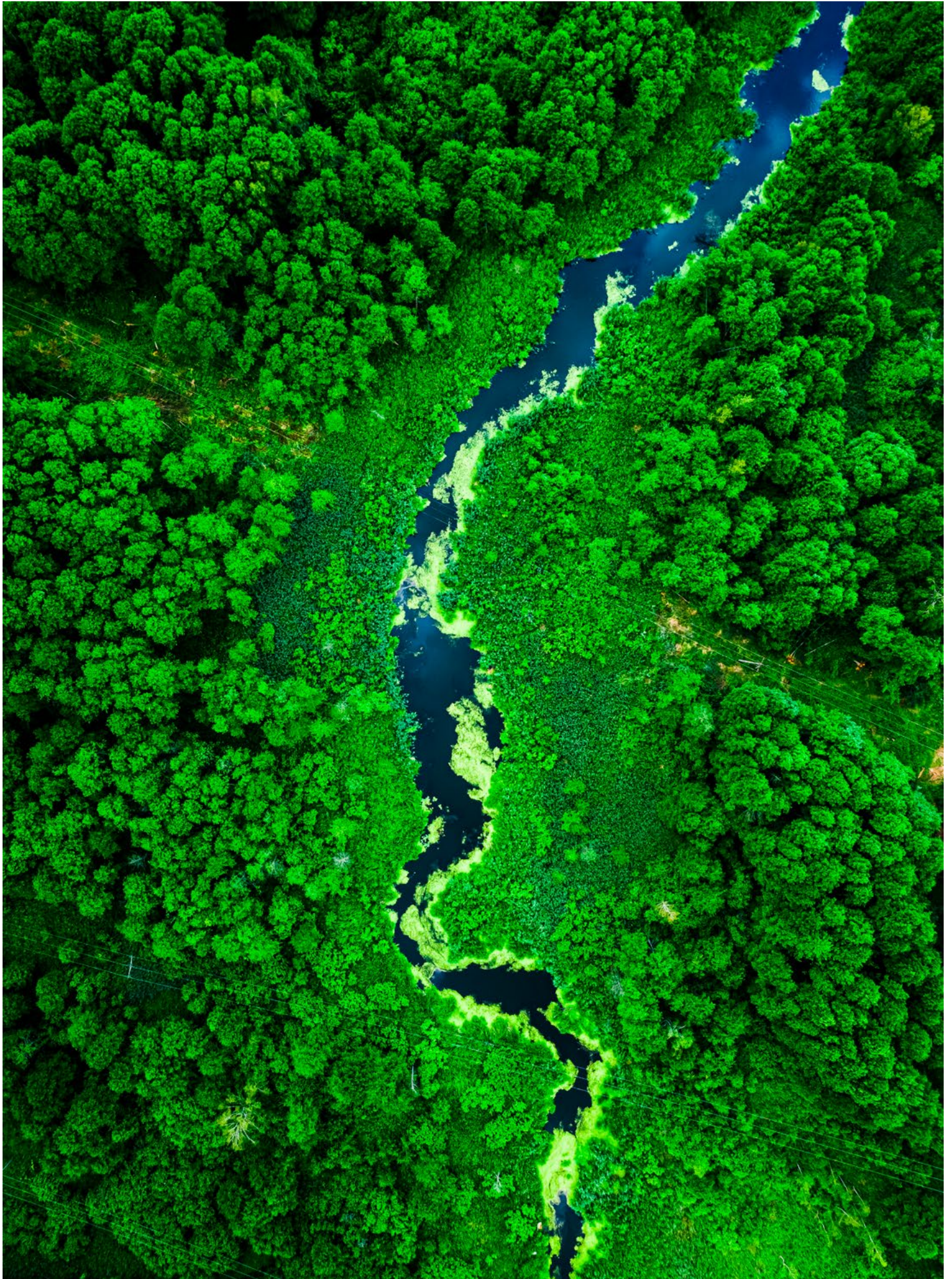
UTGIVNINGSDATUM
DEN 8 FEBRUARI 2021

RAPPORTSKRIBENTER
ANDERS EKHOLM
MARKO BERG
TERESA PLATAN

ÖVERSÄTTNING

Språktjänster, Helsingfors universitet

Rapportskribenterna tackar Juhana Aunesluoma, Marjo Berglund, Erkki Helaniemi, Minna Kontro, Sari Lounasmeri, Jari Niemelä, Ira van Gilse van der Pals och Jyri Viskari för alla värdefulla kommentarer och förslag.

100 %

**KOLDIOXIDNEUTRAL
PORTFÖLJ
SENAST 2030**

År 2018–2020 började vi själva sköta vissa centrala funktioner inom placeringsverksamheten – t.ex. strategin, allokeringen och analysen – och vi omallokerade vår portfölj för att förbättra kostnads- och riskhanteringen. Rektorn och kvestorn (med fullmakt) fattar våra placeringsbeslut och övervakar verkställandet. Dessutom får vi rådgivning från placeringskommittén, medan revisionsutskottet övervakar placeringarna.

I våra principer för ansvarsfulla placeringar konstateras att ”de viktigaste ansvaren med tanke på placeringsverksamheten hänförs till universitetet självt, dess samarbetspartner, samhället och hållbar utveckling”. Därför genomför och mäter vi placeringsverksamhetens hållbarhet huvudsakligen utgående från dessa fyra synvinklar. Vi måste sköta placeringarna på ett ekonomiskt effektivt sätt för att på bästa möjliga sätt kunna främja vår strävan att producera årliga bidrag till forskningen, utbildningen och den övriga verksamheten. Samtidigt måste vi bygga en ekonomisk buffert för att kunna utveckla våra

placeringar och förbereda oss inför framtida utmaningar och möjligheter. Vi rapporterar om placeringarna både för våra partner och för samhället, vilka står för en stor del av vår finansiering. Dessutom har vi förbundit oss till hållbar utveckling, något som vi genomgående beaktar såväl i vår strategi som i samband med enskilda placeringar.

När vi granskar våra placeringsprinciper med beaktande av finansiella teorier och akademisk forskning blir det klart att vår portfölj borde bestå främst av diversifierade, kostnadseffektiva ESG-indexfonder och genomslagskraftiga universitetsrelaterade onoterade placeringar. Vårt årliga avkastningsmål på lång sikt är 4 %. Dessutom strävar vi efter att säkerställa en koldioxidneutral portfölj senast 2030, följer offentlighetsprincipen och strävar efter att våra placeringar ska ha positiva effekter på samhället och miljön.

RESULTATEN

EXCEPTIONELLA AVKASTNINGAR I EXCEPTIONELLA TIDER

År 2020 var avkastningen från vår portfölj efter externa förvaltningsavgifter och övriga kostnader 19,43 %. Vårt jämförelseindex, som till 70 % består av MSCI ACWI och till 30 % av BBGA Bond, avkastade 6,54 %. Den exceptionellt höga avkastningen berodde långt på extraordinära, icke-återkommande händelser beträffande våra onoterade placeringar – särskilt noteringen av ett av bolagen i vår portfölj – i och med att våra onoterade placeringars värde nästan åttafaldigades. Beaktansvärt är dock att också våra listade placeringar överträffade jämförelseindexet.

Vägen till årsavkastningen var lång och krokig i och med att coronapandemin satte finansmarknaden i gungning under det första halvåret. Trots att vi inte kan ta äran för resultatet under ett enskilt år, är vi nöjda med att vi lyckades hålla kursen stabil mitt i alla svängningar. När placeringar rasar i värde kan det vara svårt att låta bli att försöka hitta en perfekt tajming, även om det enligt forskning är oerhört svårt att förutspå marknadsfluktuationer under en kort tidsperiod.

Hur obekvämt det än må låta, så styrs avkastningen under ett enskilt år mest av slumpen. De årliga avkastningarna påminner främst om slumpvandring och därför borde vi undvika alltför långtgående slutsatser. Genom att granska avkastningarna för flera år kan vi förbättra analysens tillförlitlighet mer eller mindre omvänt till kvadratroten av antalet år. Detta kräver dock att avkastningarna är valida observationer och utgår från samma placeringsprinciper, samt att vissa andra statistiska villkor uppfylls. Våra nuvarande placeringsprinciper togs i bruk 2019, vilket innebär att de bästa och tillförlitligaste resultaten torde fås genom att granska avkastningen från och med den tidpunkten.

Vår årsavkastning är 20,70 % från och med början av 2019, då vi tog i bruk våra nuvarande placeringsprinciper. Avkastningen för vårt jämförelseindex var 13,83 % under samma tidsperiod. Skillnaden beror främst på den positiva avkastningen från våra onoterade placeringar, som i sin tur beror på icke-återkommande och extraordinära resultat (i.o.m. noteringsemissioner). Delvis på grund av detta och delvis av andra orsaker kan skillnaderna i avkastningen antagligen också förklaras med en högre risk – volatiliteten för vår portfölj har varit omkring en tiondel högre. På samma sätt som till avkastningarna hänför sig dock avsevärd osäkerhet till denna typ av volatilitetsbedömning som har gjorts utgående från endast två år.

Våra noterade placeringsfonder avkastade 0,65 procentenheter mer än jämförelseindexet 2020. Detta beror främst på undervikten av producenter av fossila bränslen. Trots att vi i samband med detta inte kan tala om alfa – som drivs av tillgång till privat information – är det ändå resultatet av målmedveten hantering av ESG-risker, som vi utvecklar och utvidgar aktivt. Vår portfölj med noterade räntepaceringar avkastade 3,86 procentenheter sämre än jämförelseindexet, vilket berodde på att ränterisken för våra placeringar var betydligt lägre än jämförelseindexets. Emellertid återspeglar även vår ränterisk bättre jämförelseindexet efter att placeringar omallokerats.

Även om vi inte kan dra långtgående slutsatser utgående från två år, talar resultaten hittills inte för att vi borde överge tanken om att placera ”90 % indexfonder ESG beta + 10 % onoterade startup-bolag med rötter vid universitetet alfa”. Vi vill poängtera att vår höga viktning av onoterade placeringar också föranleder en betydande risk som ofta mäts som aktiv risk. Detta betyder att det i avkastningen under enskilda år med största sannolikhet syns betydande och oförutsägbare variation både ovan och under indexet.

19,43 %

**VÅR PORTFÖLJS AVKASTNING
2020 EFTER EXTERNA
FÖRVALTNINGSAVGIFTER
OCH KOSTNADER**

20,70 %

**ÅRSÄVKASTNING FRÅN OCH
MED BÖRJAN AV 2019**

Målet är att avkastningen från våra noterade placeringar ska motsvara jämförelseindexet och att avkastningen från våra onoterade placeringar stiger högre än indexet, riskkorrigerat och långsiktigt. Målet är mycket ambitiöst med beaktande av att forskning tyder på att amerikanska donationsfonder årligen har underpresterat mer än en procentenhet jämfört med sina jämförelseindex.

NOTERADE PLACERINGAR

MOT ESG- OCH INDEXFONDER

År 2020 omallokerade vi hälften av de noterade placeringarna i enlighet med placeringsplanen 2018. Vi placerade i två globala aktieindexfonder, en Green Bond fond som fokuserar på gröna obligationslån och i två globala indexfonder som placerar i statliga skuldebrev. Våra noterade placeringar är nu globalt diversifierade och mycket kostnadseffektiva samt beaktar ESG-synvinklar. För närvarande är vårt TER-tal 0,1 %, vilket är konkurrenskraftigt jämfört med till exempel amerikanska institutionella placerare. Vi har dessutom lyckats exkludera bolag som producerar fossila bränslen från våra placeringar 2019–2020.

Bolag som producerar fossila bränslen och bolag med reserver av fossila bränslen exkluderas nu av alla våra aktieindexfonder. De exkluderar också bolag som tillverkar eller erbjuder tobaksprodukter, kontroversiella vapen, vuxenunderhållning eller hasardspel samt övriga bolag som handlar mot FN:s Global Compact-principer. Våra fonder är aktiva ägare och deltar i portföljbolagens förvaltning till exempel genom att bevaka intressen, påverka och delta i omröstningar. Vår Green Bond fond placerar i obligationer och lån som stöder tidsbestämda projekt för att minska miljöbelastningen och främja hållbar utveckling. Våra fonder hjälper oss att minska våra koldioxidutsläpp på ett heltäckande sätt och främjar vår strävan efter en koldioxidneutral portfölj senast 2030.

ONOTERADE PLACERINGAR

NOTERINGSEMISSIONER OCH STUDENTERS STARTUP-BOLAG

Det gick bra för våra onoterade placeringar 2020 – trots den ytterst krävande ekonomiska omgivningen.

Vi deltog i att grunda två spinoff-bolag och gjorde en tilläggsplacering. Dessutom klarade sig flera av bolagen i vår portfölj väl under sina finansieringsomgångar.

Vi lösgjorde oss från fyra bolag: helt och hållet från tre och delvis från ett. Den totala vinsten för lösgörandet var markant.

Vårt spinoff-bolag Nanoform noterades 2020 i Nasdaq First North Growth Market i Helsingfors (handelskod: NANOFH) och Stockholm (handelskod: NANOFS).

Noteringen var en viktig milstolpe för såväl bolaget som för oss. De 300 000 euro som vi hade lagt in vid grundandet av bolaget hade nu ett marknadsvärde på mer än 20 miljoner euro. Trots att vi inte kan förvänta oss motsvarande framgång särskilt ofta, var detta ett inspirerande exempel på möjligheterna att lyckas.

Nanoform utvecklar ny slags medicinsk teknologi som i bästa fall kan vara till stor nytta för mänskligheten.

Placeringen utkristalliserar på ett utmärkt sätt den grundläggande tanken bakom våra placeringar.

Grundandet av universitetets första program med fokus på studenters startup-bolag, HELSEED, var en annan viktig milstolpe. Programmet uppmuntrar studenter att utveckla sina idéer till affärsplaner och startup-bolag, och dessutom har bolagen möjlighet att få en tidig såddinvestering från oss. Pilotprogrammet var en succé – i synnerhet under de krävande omständigheter som pandemin orsakat. Inom ramen för programmet lämnades mer än 20 högklassiga affärsplaner in för bedömning, vilket antagligen leder till åtminstone några investeringar. Resultatet har uppmuntrat oss att fatta beslut om att utvidga programmet 2021.

Våra onoterade placeringar är mycket genomslagskraftiga, eftersom den grundläggande tanken med dem är att kommersialisera innovationer som har utvecklats för att lösa globala utmaningar. Som exempel kan nämnas nållös uppföljning av blodsockret, anonymisering av känsliga uppgifter samt bivaccin. De stöder skapandet av ekonomiskt värde, sysselsättningsmöjligheter och skatteinkomster. Dessutom erbjuder de forskarna och studenterna en mycket konkret möjlighet till företagarskap.

ENGAGEMANG

ETT ÅR MED MÅNGA STARTER

År 2020 öppnades många möjligheter för oss att samarbeta med fondförvaltare, portfölj företag, donatorer, andra universitet och medborgare. Då vi omallokerade största delen av våra noterade placeringar 2019 och 2020 kontaktade vi aktivt olika aktörer både under företagsbesiktningen och efter att placeringarna hade gjorts.

Vi utvecklade vår ESG-rapportering tillsammans med tillhandahållaren av rapporteringstjänsten och övriga institutionella placerare för att bättre kunna förstå och hantera ESG-risker 2020. Därtill fortsatte vi samarbetet med våra portföljförvaltare och fokuserade särskilt på deras insatser för att stödja naturens mångfald. Vi stödde också utvecklandet av en ESG-aktieindexfond tillsammans med portföljförvaltaren. Vi deltog i över tjugo portföljbolags bolagsstämmor och hade aktivt kontakt med bolagen också utanför de officiella mötena. Dessutom erbjöd vi bland annat juridiskt stöd samt stöd i anknytning till ekonomisk modellering och möten med placerare.

Därtill ökade vi vår synlighet bland donatorer, studenter och allmänheten genom seminarier, föreläsningar och intervjuer. Vi fortsatte vårt aktiva medlemskap i [Finsif](#) och anslöt oss till [Finnish Business Angels Network](#) och den finska riskkapitalföreningen [Pääomasijoittajat ry](#).

BILAGOR

HELSINGFORS UNIVERSITETS
PLACERINGSPLAN 2021-2022,
HELSINGFORS UNIVERSITET

HELSINGFORS UNIVERSITETS
PORTFÖLJRAPPORT 2020,
DECEMBER, JAY SOLUTIONS

HELSINGFORS UNIVERSITET